

**Іван Євгенович
ШИМАНСЬКИЙ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Наукова бібліотека

Іван Євгенович ШИМАНСЬКИЙ

Бібліографічний покажчик

Київ

Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова

2023

УДК 012Шиманський+016:[929Шиманський+51+378(092)]

Ш61

Серія “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”

Науковий редактор: В.О.Швець, кандидат педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри

Упорядники: Н.І.Тарасова, Л.А.Гончаренко

Бібліографічна редакція: О.Л.Хархун, Г.І.Шаленко

М15 **Іван Євгенович Шиманський : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т ім. Михайла Драгоманова; упоряд. : Н.І.Тарасова, Л.А.Гончаренко; наук. ред. В.О.Швець. – Київ : Вид-во НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2023. – 43 с. – (Серія “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).**

Біобібліографічний покажчик серії “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова” присвячений кандидату педагогічних наук, професору кафедри математики і теорії та методики навчання математики Фізико-математичного факультету Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова Івану Євгеновичу Шиманському.

Покажчик містить нарис науково-педагогічної діяльності і науковий доробок вченого: хронологічний перелік основних друкованих праць, публікації про І.Є.Шиманського.

УДК 012Шиманський+016:[929Шиманський+378+004(092)]

© Український державний університет
імені Михайла Драгоманова, 2023.

© Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2023.

ІВАН ЄВГЕНОВИЧ ШИМАНСЬКИЙ

*професор, кандидат педагогічних наук,
завідувач кафедри елементарної математики і
методики викладання математики (1953-1971 рр.)*

*Фізико-математичного факультету
Київського державного педагогічного інституту
імені О.М.Горького (Українського державного
університету імені Михайла Драгоманова),
науковий співробітник УНДІП України*

Науково-педагогічна діяльність професора І. Є. Шиманського

Іван Євгенович Шиманський народився 20 січня 1896 року у селі Кардани Таращанського району на Київщині в сім'ї селянина. Закінчив духовну семінарію. Ще з дитинства підлітка зачарував дивовижний світ математичних формул і залежностей. І тому, питання «ким бути», де використати свої здібності, для нього вирішилося одразу. Після закінчення навчання в 1914 році Іван Євгенович працює вчителем математики в селі Малий Чернятин Вінницької області. Любов до математики і прагнення розширити і поглибити знання, велике бажання вчитися привели його на фізико-математичний факультет Київського університету, де з 1915 року він слухає лекції відомих педагогів-математиків В.Г.Єрмакова, професора Г.Г.Де-Метца, Д.А.Граве, Б. Я. Букреева та ін. Провчився Іван Євгенович лише один рік - у 1916 році був призваний на військову службу: імперіалістична війна. Лише в кінці 1918 року йому вдалось продовжити навчання в Київському університеті. І знову він боєць - Жовтнева революція, громадянська війна - у 1920-1921 роках – лише в кінці 1922 року йому вдається закінчити навчання в університеті і отримати диплом.

З 1922 по 1928 рік І.Є.Шиманський проходить шлях від викладача до завідувача кафедрою вищої математики і заступника директора з навчальної і наукової роботи Київського гідромеліоративного інституту. В 1928-1938 рр. він працював деканом гідромеліоративного факультету Київського сільськогосподарського інституту, завідувачем кафедрою вищої математики і фізики Інституту підвищення кваліфікації господарників Наркомгоспу України, де контингент студентів вищих технічних закладів в ті роки комплектувався з працівників промислового і сільськогосподарського виробництва, які не мали достатньої математичної підготовки для навчання у вузі. Він був впевнений, що підготовка спеціалістів для народного господарства багато в чому залежить від якості математичної підготовки.

З 1938 року вся подальша науково-педагогічна діяльність Івана Євгеновича Шиманського пов'язана з Київським педагогічним інститутом.

З самого початку Великої Вітчизняної війни в 1941 р. І.Є.Шиманський очолив бригаду викладачів, які будували укріплення біля Києва. Але скоро їх покликав фронт, викладачі і студенти взяли в руки зброю, Іван Євгенович воював на Сталінградському фронті. У 1942 році був звільнений в запас, працював в с. Райгород

Сталінградської області учителем математики і директором школи, викладав математику у вузах, евакуйованих з Ленінграду, Горьковському інституті інженерів водного транспорту. Повертається в рідний Київ і педагогічний інститут тільки у 1944 році, коли у січні був виданий наказ МО УРСР про поновлення роботи інституту. Повернулися викладачі, з'явилися перші студенти і Іван Євгенович з натхненням поновлює свою роботу на рідній кафедрі. Паралельно починає працювати в Українському науково-дослідному інституті педагогіки, де ряд років завідує сектором методики математики. Так в історичному нарисі до 75-річчя заснування інституту відзначається, що в роки післявоєнної відбудови й дальшого розвитку УНДІП чимало зроблено в галузі методик - методики математики: О.М.Астряб, Д.М.Майергойз, Є.Я.Ремез, **І.Є.Шиманський** та ін., як автори багатьох навчальних і методичних посібників. З 1944 року в республіканських виданнях щороку з'являються методичні статті Івана Євгеновича, а у 1947 році під науковим керівництвом професора Є.Я.Ремеза він захищає кандидатську дисертацію : «Питання теорії границь і теорії ірраціональних чисел у зв'язку з деякими їх застосуваннями».

Всі подальші його наукові інтереси були пов'язані з методикою навчання математики в школі і математичного аналізу у педагогічних вузах.

1967 р. І. Є. Шиманський разом з викладачами кафедри та аспірантами

1-й ряд: О. С. Боришполець, Є. Ф. Савич, Є. О. Ченакал, І. Є. Шиманський, В. М. Кухар, Г. С. Титова

2-й ряд: Г. П. Бевз, В. Є. Тарасюк, А. В. Михалевський, А. Г. Конфорович, А. С. Бугай, Д. М. Маєргойз, А. В. Шевченко;

3-й ряд: Г. Ф. Олійник, Н. Т. Волощенко, З. І. Слєпкань, І. В. Клімпуш, Д. А. Скрипник, Л. З. Карелін

У 1960 р. вийшов у світ підручник І.Є.Шиманського «Математичний аналіз», що широко використовувався в педагогічних вузах України і професійно орієнтований

на практичну діяльність майбутнього вчителя математики, витримав три видання. У 1964 році йому присвоєно звання професора. За роки науково-педагогічної діяльності вийшло понад 60 наукових робіт І.Є.Шиманського.

Найважливіші з них стосуються методики викладання математики в школі, також питання введення поняття дійсного числа за методом суміжних наближень, що його розробив Є.Я.Ремез.

У 1955 році виходить його стаття «До питання педагогізації викладання математичних дисциплін в педагогічних інститутах», в якій розглядається педагогізація викладання математичного аналізу. На початку роботи автор формулює основну мету вивчення курсу: дати студентам – майбутнім викладачам математики і фізики в середній школі – знання і навички основних ідей і прийомів диференціального і інтегрального числення на сучасному науковому та методологічному рівні, особливо звертаючи увагу на ті з них, що найближче відносяться до питань елементарної математики середньої школи. Розкриває зміст поняття «педагогізація курсу» і вказує шляхи її реалізації в навчальному процесі. «Педагогізація курсу» математичного аналізу полягає в ув'язці його викладання з профілем майбутнього спеціаліста, яка

повинна здійснюватися так: всі питання програми, що мають безпосереднє відношення до курсу математики середньої школи, подаються в такий спосіб, щоб студент – майбутній учитель – міг використати цей матеріал

(хоча б і не в повній мірі) в своїй педагогічній роботі (наприклад, ірраціональні числа, елементарні функції, границя послідовності та ін.).

- 1) при викладанні тих питань, які мають посереднє відношення до курсу математики середньої школи, звертається увага студентів на те, що в темі подається наукове обґрунтування питання, яке в середній школі викладається спрощено (наприклад, доведення існування границі монотонної обмеженої змінної та ін.);
- 2) треба ознайомлювати студентів з тими застосуваннями теоретичних питань курсу математичного аналізу, які стосуються до політехнізації середньої школи (наприклад, застосування повного диференціалу функції до наближених обчислень, розв'язання задач, взятих з техніки, та ін.);

3) нарешті потрібно вказувати студентам на той матеріал, який доцільно розглянути на шкільному математичному гуртку».

Після висвітлення загальних положень, автор подає конкретні пропозиції стосовно педагогізації викладання окремих тем курсу математичного аналізу (Множина дійсних чисел. Границя функції і неперервність. Елементарні функції. Похідні. Властивості диференціювальних функцій. Диференціали функцій. Означений інтеграл. Застосування інтегрального числення до геометрії. Похідні і диференціали функцій декількох змінних. Подвійні інтеграли. Потрійні інтеграли. Числові ряди. Функціональні ряди. Ряд Тейлора. Тригонометричні ряди).

Розглядаючи тему «Множина дійсних чисел», І.Є.Шиманський рекомендує подавати означення дійсного числа так, як це пропонує професор Є.Я.Ремез – за допомогою системи сумісних двосторонніх раціональних наближень з довільно малою амплітудою. Цю ідею він розвинув у статтях: «Про викладання теорії дійсних чисел на фізико-математичних факультетах педагогічних інститутів» (1955) і «Методика викладання ірраціональних чисел у середній школі» (1964). В цій статті І.С.Шиманський проаналізував методичні труднощі у вивченні ірраціональних чисел у школі й

дійшов висновку, що ці труднощі пов'язані з трактуванням нескінченного. Більшість теорій ірраціональних, а значить і дійсних чисел, опираються на концепцію актуальної нескінченності, тобто такої, яка задана вже вся цілком, у готовому вигляді. В основі теорії ірраціональних чисел за Дедекіндом лежить поняття про перерізи в нескінченній множині раціональних чисел. Ірраціональне число тут означається як пограничне число такого виду перерізу, при якому в нижньому класі перерізу немає найбільшого, а у верхньому – немає найменшого числа. Для введення арифметичних дій над ірраціональними числами розглядають десяткові наближення ірраціонального числа і показують, що нескінченний десятковий дріб можна розглядати як представлення дійсного числа.

У теорії Вейєрштрасса представлення ірраціонального числа у вигляді неперіодичного нескінченного дробу служить відправною точкою для побудови теорії ірраціональних чисел.

Побудова Кантора теорії дійсних чисел тісно пов'язана з поняттям границі. Г. Кантор розглядав таке мінімальне розширення поля раціональних чисел, всяка фундаментальна послідовність якого є збіжною. Саме

розширення називають полем дійсних чисел, а його елементи – дійсними числами.

Розглядають також аксіоматичне означення дійсних чисел, яке починається так: «Полем дійсних чисел називається непуста множина...». Далі йде перерахування властивостей цієї множини (11 аксіом). І в цьому випадку множина вважається вже заданою, готовою.

У наведених теоріях дійсних чисел для введення арифметичних дій над ірраціональними числами так чи інакше розглядають зображення ірраціональних чисел у вигляді неперіодичного нескінченного десяткового дробу. Самі означення суми, різниці, добутку, подаються через поняття точних граней множини.

Зрозуміло, що систематичний виклад хоча б однієї із розглянутих теорій дійсних чисел для учнів середньої школи є досить складним і «...повинен спиратися на поняття і прийоми мислення, зв'язані з концепцією завершеної в собі нескінченної множини, тобто з актуальною нескінченністю».

І.Є.Шиманський, слідом за стародавніми греками, пропонував розглядати нескінченність «лише в її потенціальній формі, тобто як зняття меж із скінченного». Автор стверджує, що «цілком можливо оперувати об'єктами, що відповідають певному добре

означеному загальному поняттю, нескінченному за своїм об'ємом, без того, щоб навіть існувала неодмінно відповідна множина (завершена сукупність) усіх об'єктів, які відповідають цьому поняттю...». І.Є.Шиманський позначає це як потенціальну нескінченність в антично-елементарному стилі і вказує, що такій концепції найбільше відповідає теорія ірраціональних чисел, яка виходить з поняття системи сумісних наближень з довільно малою амплітудою – визначальної системи наближень.

Визначальна система наближень являє собою в кожному окремому випадку якийсь клас наближень, породжуваних певним правилом. Учні при цьому немає потреби уявляти, що таких наближень є нескінченне число, і не треба об'єднувати сумісні наближення розглядуваної системи наближень в єдине ціле.

Автор підкреслює, що «у середній школі учень повинен виразно уявляти тільки те, що він має справу з дійсним числом щоразу, коли утворюється система суміжних наближень з довільною амплітудою». Він пропонує не давати означення суми, різниці, добутку, частки ірраціональних чисел, а лише вказувати межі, в яких буде знаходитися шуканий результат.

Важливою перевагою викладання ірраціональних чисел у середній школі таким способом є те, що тут немає потреби доводити існування єдиного числа, яке є сумою або добутком кількох дійсних чисел. Для викладання такої теорії ірраціональних чисел необхідно ознайомити учнів з наближеними обчисленнями методом меж.

Іван Євгенович Шиманський з викладачами кафедри

І.Є.Шиманський підтримував прогресивні тенденції в розвитку математичної освіти і сприяв їх упровадженню в навчальний процес. Він активно пропагував програмоване навчання, підготував відповідний

посібник і презентував його у статті: «Про програмований посібник з алгебри» (1967).

У середині 60-х років міжнародний рух за модернізацію шкільного курсу математики спричинив необхідність його оновлення і в СРСР. Для методичних кафедр педагогічних інститутів актуальною стала проблема по удосконаленню навчальних програм. І.Є.Шиманський виступив зі статтею «Шляхи модернізації програм з математики для середньої школи» (1969), в якій підкреслив, що основними напрямками перебудови викладання математики в середній школі є ті, що наближають шкільну математику до сучасної математичної науки.

Під керівництвом Івана Євгеновича було виконано і успішно захищено 16 кандидатських дисертацій молодих спеціалістів: Шевченко А.В. «Питання наближених обчислень в загальнотрудовій політехнічній школі» (1963), Войцехівський А.П. «Система вивчення вузлових питань математичного аналізу в загальноосвітній школі»(1968), Карасьова Л.О. «Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках математики»(1967), Дейнега А.В. «Элементарные трансцендентные уравнения в школьном курсе математики» (1967), Топольницька К.Ф. «Викладання

елементів математичного аналізу в середній політехнічній школі»(1964) та ін.

До нього зверталися за консультаціями викладачі багатьох вузів, технікумів, учителі середніх шкіл, студенти, які вчилися у нього. Він завжди ділився своїм досвідом, своїми знаннями, творчими ідеями і планами.

Іван Євгенович був чудовим лектором. Оригінальна форма викладу, глибокий зміст, точність і образність мови, своєрідна манера спілкування зі студентами надавала лекціям професора досконалої і завершеної форми. Студенти завжди із захопленням говорили і про зміст прочитаних ним курсів, і про їх форму. Він уникав зовнішнього ефекту, спокійно і доступно вводив слухача в світ чисел і фігур, нескінченності і неперервності, похідних та інтегралів. При цьому Іван Євгенович ніколи не забував: його аудиторія - майбутні вчителі математики. Тому прагнув якнайтісніше пов'язати складну і глибоку теорію вузівського курсу з потребами загальноосвітньої школи.

Велику організаційно-методичну роботу проводив І.Є.Шиманський, працюючи членом науково-методичної ради при Міністерстві освіти УРСР, очолюючи математичну підсекцію Республіканського товариства з поширення наукових знань.

Понад тридцять років Іван Євгенович (1938-1971) працював в інституті, близько 19-ти років – до виходу на пенсію у 1971 р. – він очолював кафедру елементарної математики і методики викладання математики КДПІ ім. О.М.Горького, прийнявши її в 1953 році від засновника кафедри Олександра Матвійовича Астряба, талановитого педагога-методиста, автора багатьох підручників і посібників для шкіл, який багато зробив для розвитку методичної школи вузу і методики навчання математики в країні. В цей період кафедра стала справжнім центром методичної освіти в Україні.

Іван Євгенович був засновником республіканського науково-методичного збірника «Методика викладання математики», за його редакцією вийшли вісім випусків збірника.

На кафедрі під керівництвом І.Є.Шиманського почав працювати Республіканський науково-методичний семінар, на засіданнях якого обговорювалися актуальні наукові питання, проблеми модернізації шкільного курсу математики і подальшого удосконалення математичної освіти в країні.

1976 р. Святкування 80-річчя з дня народження І. Є. Шиманського

Наукову і педагогічну діяльність в галузі фізико-математичних наук продовжив і його син, Юрій Іванович Шиманський (1928-1998), доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри (1978-1989) молекулярної фізики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка і за

сумісництвом на посаді професора в Національному університеті "Києво-Могилянська Академія", де організував і очолював у 1994-1995 рр. кафедру фізико-математичних наук.

Юрій Іванович - автор класичної теорії температурних залежностей теплоти випаровування, густини та ізохорної теплоємності біля критичного стану. Експериментально і теоретично дослідив гравітаційний

ефект у рідинах. Зробив внесок у формування сучасних уявлень про ізоморфну поведінку індивідуальних речовин та сумішей. Дослідив кінетику випаровування і конденсації росту крапель рідин у широкому інтервалі тисків. Розвинув теорію впливу температури приповерхневого шару рідини на кінетику фазового переходу в аеродисперсних системах. Виконав ряд досліджень композитних матеріалів та ряд модельних досліджень фрактальних механізмів росту частинок у дисперсних системах.

Педагогічна діяльність Івана Євгеновича Шиманського була відзначена урядовими нагородами – «Орденем трудового Червоного прапора», орденом «Знак пошани», медаллю ім. А.С.Макаренка, знаком «Відмінник народної освіти УРСР», Почесними грамотами МО УРСР, Товариства «Знання».

Іван Євгенович був людиною високої культури і відданим сином українського народу, добре знав історію України, її культуру і мистецтво. Він мав добре серце і був людиною великої душі. Залишаючись завжди вірним своєму покликанню, він віддавав всі свої сили, талант наставника, лектора і наукового дослідника справі плекання молодії зміни вчителів математики. Іван Євгенович Шиманський помер 7 березня 1982 року на

87 році життя. Кафедра математики і методики математики береже і примножує традиції і здобутки української школи методики математики, значний внесок в розвиток якої зробив Іван Євгенович Шиманський.

Література:

- 1. Бевз В.Г. Історія математики у фаховій підготовці майбутніх учителів : монографія / В.Г.Бевз; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – С.303-306.*
- 2. Иван Евгеньевич Шиманский / В. М. Кухарь, З. И. Слєпкань, И. Ф. Тєслєнко, Н. И. Шкіль // Математика в школі. – 1982. - № 4. - С.79.*
- 3. Швець, В. Під знаком інтеграла (до 70-річного ювілею кафедри математики і теорії та методики навчання математики) / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова; уклад. В. О. Швець; літ. ред. І. С. Соколовська; відп. за вип. С. Ю. Мазур. - Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. – Про І.Є.Шиманського на с.: 4, 14-16, 23, 38, 51, 53).*

Основні дати життя та діяльності

Народився Іван Євгенович Шиманський 20 січня 1896 року в с. Кирдани Васильківського повіту Київської губернії, Російська імперія. Тепер — село Кирдани Таращанського району Київської області.

1914 р. - Закінчив духовну семінарію, працював сільським учителем.

1915 р. - вступив на фізико-математичний факультет Київського університету Святого Володимира, але наступного року був призваний в армію.

1922 р. - завершив навчання в університеті.

1922—1928 рр. — викладач математики, завідувач кафедри математики Київського гідромеліоративного інституту.

1928—1938 рр. — доцент, завідувач кафедри вищої математики, заступник директора з навчальної і наукової роботи Київського сільськогосподарського інституту.

1938—1941 рр. — доцент кафедри математики Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького (далі — КДПІ ім. О. М. Горького).

1941 р. - був призваний до Червоної армії.

1942 р. - звільнений у запас, працював у с. Райгород Сталінградської області вчителем математики у школі, викладав математику в Горьківському інституті інженерів водного транспорту.

1944 р. — повернувся до роботи на кафедрі математики до КДПІ ім. О. М. Горького.

1947 р. — захистив дисертацію на ступінь кандидата педагогічних наук під науковим керівництвом професора Є.Я.Ремеза.

1953—1971 рр. — завідувач кафедри елементарної математики та методики математики Фізико-математичного факультету КДПІ ім. О. М Горького.

1964 р. — присвоєно звання професора.

Помер 7 березня 1982 року, похований на Байковому цвинтарі у Києві.

Друковані праці професора І.Є.Шиманського

Шиманський І.Є. Про метод проробки довжин кола і площ кривих поверхонь, що не залежить від поняття границі / І.Є.Шиманський // Комуністична освіта. – 1941. – №2.

Шиманський І.Є. Теорія границь в курсі елементарної математики / І.Є.Шиманський //Радянська школа. – 1945. - №5-6. – С. 83-89.

Шиманський І.Є. Позбутись недоліків у викладанні математики / І.Є.Шиманський // Радянська освіта. – 1947. – 3 жовтня.

Шиманський І.Є. Питання теорії границь та теорії ірраціональних чисел у зв'язку з деякими їх застосуваннями / І.Є.Шиманський // Наукові записки /Український науково-дослідний інститут педагогіки М-ва освіти УРСР. – 1949. – Т.3. – С. 204-235.

Дегтярьова М.Д. Про викладання іменованих чисел у початковій школі / М. Д. Дегтярьова, **І. Є. Шиманський** // Радянська школа. – 1949. - №3. – С. 61-66.

Шиманський І.Є. Іменовані числа в систематичному курсі арифметики /І.Є.Шиманський //Нариси з методики викладання систематичного курсу арифметики / Український науково-дослідний інститут педагогіки М-ва освіти УРСР; під ред. і передмовою (с. 3-4) О. М. Астряба; авт.: О.М.Астряб, М.Б.Гельфанд, Г.Д.Гриневич, Д.М.Маєргойз, О.П.Сергунова, **І.Є.Шиманський**. – Київ: ДУПВ «Рад. школа», 1950. – С. 52-69.

Математика в початковій школі: методичний збірник /відп. ред. **І. Є. Шиманський**. – Київ: Рад. школа, 1950. - 136 с.

Шиманський І.Є. Методика викладання ірраціональних чисел та теорії границь в середній школі / І. Є. Шиманський // Наукові записки КДПІ імені О.М.Горького. Педагогічна серія / Міністерство освіти УРСР, Київський державний педагогічний інститут імені О.М.Горького. – Київ, 1950. – Т. 10, №2. – С.63-92

Нариси з методики викладання систематичного курсу арифметики / Український науково-дослідний інститут педагогіки М-ва освіти УРСР; під ред. і з передмовою (с.3-4) О.М.Астряба; авт.: О.М.Астряб, М.Б.Гельфанд, Г.Д.Гриневич, Д.М.Маєргойз,

О.П.Сергунова, **І.Є.Шиманський**. – Київ: ДУПВ «Рад. школа», 1950. – 251 с.

Шиманський І.Є. Виступ / І.Є.Шиманський //Викладання арифметики в семирічній школі (З матеріалів Наукової сесії Українського науково-дослідного інституту педагогіки) / за ред. проф. О. М. Астряба. —Київ: Рад. школа, 1951. – С. 159.

Математика в школі: методичний збірник / Український науково-дослідний інститут педагогіки; під ред. **І.Є.Шиманського**. – Київ: Рад. школа, 1951. – 131 с.

Шиманський І.Є. Іменовані числа в систематичному курсі арифметики / І.Є.Шиманський // Нариси з методики викладання систематичного курсу арифметики / Науково-дослідний інститут педагогіки М-ва освіти УРСР ; за ред. О. М. Астряба. – Вид. 2-ге. – Київ: Рад. школа, 1953. – С.51-69.

Шиманський І.Є. Поняття площі многокутника в курсі середньої школи: [доповідь] / І.Є.Шиманський //Викладання геометрії в середній школі. Планіметрія. За матеріалами розширеного пленуму відділу методики математики, що відбувся в жовтні 1951 р., м. Вінниці;

за ред. проф. О.М. Астряба і доц. М.Б. Гельфанда. — Київ: Рад. школа, 1953. – С.164-174.

Сергунова О.П. Про математичну підготовку випускників середньої школи / О. П. Сергунова, **І.Є.Шиманський** // Радянська школа. – 1953. - №8. – С. 38-42.

Шиманський І.Є. Деякі відомості з історії вищої математичної педагогічної освіти / І.Є.Шиманський //Наукова сесія. Секція фізико-математичних наук: тези доповідей /Міністерство освіти УРСР, Київський державний педагогічний інститут імені О.М.Горького. – Київ, 1954. – С. 12-17.

Шиманський І. Є. Наближені обчислення в середній школі / І. Є. Шиманський // Викладання математики в середній школі при політехнічному навчання: збірник статей / Український науково-дослідний інститут педагогіки М-ва освіти УРСР; авт.: О. М. Астряб, М. Б. Гельфанд, П. А. Горбатий, В. В. Забранський, М. М. Ленський, Т. Я. Нестеренко, О. П. Сергунова, О. Т. Чалий, **І. Є. Шиманський**; під ред. О. М. Астряба. – Київ: Рад. школа, 1954. – С. 90-123. – Літ.: 31 н.

Шиманський І. Є. Теорія границь в курсі елементарної математики / І. Є. Шиманський // Радянська школа. — 1954. — № 5/6. — С. 83–89.

Викладання математики в середній школі при політехнічному навчання: збірник статей / Український науково-дослідний інститут педагогіки М-ва освіти УРСР; авт.: О.М.Астряб, М.Б.Гельфанд, П.А.Горбатий, В.В.Забранський, М.М.Ленський, Т.Я.Нестеренко, О.П.Сергунова, О.Т.Чалий, **І.Є.Шиманський**; під ред. і передмова (с. 3-4) О.М.Астряба. – Київ: Рад. школа, 1954. – 304 с. з рис.

Шиманський І.Є. До питання педагогізації викладання математичних дисциплін в педагогічних інститутах / І. Є. Шиманський // Наукові записки КДПІ імені О.М.Горького. Педагогічна серія / Міністерство освіти УРСР, Київський державний педагогічний інститут імені О.М.Горького. – Київ, 1955. – Т. 17, №1(4). – С.15-24.

Шиманський І.Є. Про викладання теорії дійсних чисел на фізико-математичних факультетах педагогічних інститутів / І. Є. Шиманський // Наукові записки КДПІ імені О.М.Горького. Педагогічна серія / Міністерство освіти УРСР, Київський державний

педагогічний інститут імені О.М.Горького. – Київ, 1955.
– Т. 17, №1(4). – С.25-29.

Наукові записки КДПІ імені О. М. Горького.
Педагогічна серія / Київський державний педагогічний
інститут імені О. М. Горького; ред. колегія: І. Д.
Золотоверхий, О. К. Бабенко, О. М. Астряб, П. Й.
Коваль, **І. Є. Шиманський**, В. В. Іваненко. – Київ:
Рад. школа, 1955. - Т. XVII, № 1 (4).- 172 с.

Шиманський І.Є. Вимірювання об'ємів
многогранників / І.Є.Шиманський // Методика
викладання стереометрії / за ред. О.М. Астряба і О.С.
Дубинчук; Науково-дослідний інститут педагогіки. -
Вид. 3-є. — Київ: Рад. школа, 1956. – С. 120-123.

Шиманський І.Є. Вимірювання поверхень
многогранників / І.Є.Шиманський // Методика
викладання стереометрії / за ред. О.М. Астряба і О.С.
Дубинчук; Науково-дослідний інститут педагогіки. -
Вид. 3-є. — Київ: Рад. школа, 1956. – С. 92-107.

Шиманський І.Є. Поверхня та об'єм циліндра і
конуса / І.Є.Шиманський // Методика викладання
стереометрії / за ред. О.М. Астряба і О.С. Дубинчук;
Науково-дослідний інститут педагогіки. - Вид. 3-є. —
Київ: Рад. школа, 1956. – С. 140-147.

Шиманський І.Є. Критичний розбір підручної літератури з математичного аналізу / І.Є.Шиманський // Звітно-наукова конференція викладачів фізики-математичних наук педагогічних інститутів УРСР: тези доповідей / Київський державний педагогічний інститут імені О.М.Горького. – Київ, 1957. – С. 18-19.

Шиманський І.Є. Математичний аналіз: посібник для фізико-математичних факультетів педагогічних інститутів УРСР / І.Є.Шиманський. – Київ : Рад. школа, 1960. – 556 с. з граф.

Шиманський І.Є. Методи геометричних перетворень (симетрії паралельного перенесення та обертання) / І.Є.Шиманський // Методика розв'язування задач на побудову / О.М.Астряб, О.С.Смогоржевський, М.Б.Гельфанд, Д.М.Маєргойз, Т.Я.Нестеренко, О.П.Сергунова, **І.Є.Шиманський**; за ред. проф. О.М. Астряба та проф. О.С.Смогоржевського; Науково-дослідний інститут педагогіки Міністерства освіти УРСР. – Вид. 2-е, перероб. і доп. — Київ: Рад. школа, 1960. – С. 271-294.

Методика розв'язування задач на побудову / О.М. Астряб, О.С.Смогоржевський, М.Б.Гельфанд, Д.М.Маєргойз, Т.Я.Нестеренко, О.П.Сергунова,

І.Є.Шиманський; за ред. проф. О.М.Астряба та проф. О.С.Смогоржевського; Науково-дослідний інститут педагогіки Міністерства освіти УРСР. – Вид. 2-е, перероб. і доп. — Київ: Рад. школа, 1960. - 385 с.

Шиманський І.Є. До викладання деяких теорем геометрії у восьмирічній школі / І.Є.Шиманський // Викладання математики в школі. — Київ: Рад. школа, 1963. — Вип. 3. — С. 16–23.

Методика викладання ірраціональних чисел у середній школі / І.Є.Шиманський // Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (відп. ред.), Г. П. Бевз (відп. секретар), Б. М. Білий [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1964. – Вип. 1. – С. 4-21.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (відп. ред.), Г. П. Бевз (відп. секретар), Б. М. Білий [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1964. – Вип. 1. - 190+2 с.

Шиманський І.Є. Математичний аналіз: програма і робочий план вивчення курсу для студентів математичних відділень загальнонаукових факультетів вищих учбових закладів /

І.Є.Шиманський; Управління вищих учбових закладів.
– 3-тє вид. – Київ : Рад. школа, 1965. – 16 с.

Шиманський І.Є. Математичний аналіз: посібник для фізико-математичних факультетів педагогічних інститутів УРСР / І.Є.Шиманський. - 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Рад. школа, 1966. – 648 с. з черт.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (відп. ред.), Г. П. Бевз (відп. секретар), Б. М. Білий [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1966. – Вип. 2. – 251 с.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (відп. ред.), Г. П. Бевз (відп. секретар), Б. М. Білий [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1967. – Вип. 3. – 195 с.

Шиманський І. Є. Про програмований посібник з алгебри / І.Є.Шиманський // Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (відп. ред.), Г. П. Бевз (відп. секретар), Б. М. Білий [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1967. – Вип. 3. – С. 15-34.

Шиманський І.Є. Функції кількох змінних: методичний посібник з елементами програмованого

навчання для студентів-заочників фізико-математичних факультетів педагогічних інститутів /І.Є.Шиманський; М-во освіти УРСР, Навчально-методичний кабінет заочної педагогічної освіти. – Київ: Рад. школа, 1967. – 83 с.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (відп. ред.), Г. П. Бевз (відп. секретар), Б. М. Білий [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1968. – Вип. 4. – 211 с.

Шиманський І.Є Шляхи модернізації програми з математики середньої школи / І.Є.Шиманський // Методика викладання математики. — Київ, 1969. — Вип. 5. — С. 4–10.

Математика: посібник для факультативних занять у 10-му класі; авт. З. І. Слєпкань, М. Я. Лященко, А. В. Суткова [та ін.]; за ред. проф. **І. Є. Шиманського**. – Київ, 1970. – 295 с. з іл.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (відп. ред.), Г. П. Бевз (відп. секретар), Б. М. Білий [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1970. – Вип. 6. – 192 с.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (відп. ред.), Г. П.

Бевз (відп. секретар), Б. М. Білий [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1971. – Вип. 7. – 176 с.

Шиманський І.Є Програми головного педагогічного інституту з математичних дисциплін /І.Є.Шиманський // Вища і середня педагогічна освіта. — Київ, 1971. — Вип. 5. — С. 115—124.

Шиманський І.Є. Відомості про захист кандидатських дисертацій з методики викладання математики на Вченій Раді Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького /І.Є.Шиманський //Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (відп. ред.), Г. П. Бевз (відп. секретар), Б. М. Білий [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1972. – Вип. 8. – С. 174-177.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (відп. ред.), Г. П. Бевз (відп. секретар), Б. М. Білий [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1972. – Вип. 8. – 208 с.

Шиманський І.Є. Математичний аналіз: посібник для фізико-математичних факультетів педагогічних інститутів УРСР / І.Є.Шиманський. - 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : Вища школа, 1972. – 631 с. з граф. – Список літ.: с. 5.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (член редкол.), Г. П. Бевз (відп. редактор) [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1974. – Вип. 9. – 168 с.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (член редкол.), Г. П. Бевз (відп. редактор) [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1975. – Вип. 10. – 188 с.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (член редкол.), Г. П. Бевз (відп. редактор) [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1976. – Вип. 11. – 128 с.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (член редкол.), Г. П. Бевз (відп. редактор) [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1978. – Вип. 12. – 102 с.

Шиманський І. Е. А. М. Астряб – організатор и руководитель советской методико-математической школы на Украине / И.Е.Шиманський, В.М.Кухарь //Математика в школе: науч.-метод. журн. – 1980. - №1, янв.-февр. – С. 77-79.

Методика викладання математики: збірник статей / ред. колегія: **І. Є. Шиманський** (член редкол.), Г.

П. Бевз (відп. редактор) [та ін.]. - Київ : Рад. школа, 1982. - Вип. 13. - 144 с.

Публікації про І.Є.Шиманського

Андронов И.К. Иван Евгеньевич Шиманский [математик]: К 70-летию со дня рождения и 50-летию трудовой деятельности / И. К. Андронов, Б. Н. Белый //Математика в школе. - 1966. - №3. - С. 83-84, портрет.

Бевз В.Г. Історія математики у фаховій підготовці майбутніх учителів : монографія / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. - Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. - 359 с. - Бібліогр.: 535 назв. - Про І.С.Шиманського на с.303-306.

Ветеран математичної освіти: до 75-річчя І.Є.Шиманського, завідувача кафедри елементарної математики та методики математики // Радянська школа. - 1971. - №1. - С. 99.

І воїни, і педагоги: слово про ветеранів /Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова; ред. рада: М.І.Шкіль , П.В.Дмитренко,В.Ю.Ніколаєнко,Є.Ф.Безродний,О.К.Євт

ушенко, О.Л.Макаренко, М.Є.Меняйлов, М.А.Рябухін, Г.В.Содоль, Е.В.Татарчук, О.В.Чуйченко. - Київ, 2000. - 144 с. - Про І.Є.Шиманського на с.140-141.

І воїни, і педагоги: слово про ветеранів / Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова; ред. рада: В.П.Андрущенко, В.П.Бех, М.А.Рябухін, В.Ю.Ніколаєнко, Є.Ф.Безродний, М.О.Гурін, О.Л.Макаренко, Е.В.Татарчук, О.К.Сусол. - Вид. 2-е, доп. і уточнене - Київ, 2006. - 236 с. - Про І.Є.Шиманського на с.227-228.

І воїни, і педагоги: слово про ветеранів / Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова; за ред. В.П.Андрущенко; ред. рада: В.П.Андрущенко (гол.), В.П.Бех, М.А.Рябухін, В.Ю.Ніколаєнко, Є.Ф.Безродний, М.О.Гурін, О.Л.Макаренко, Е.В.Татарчук, О.К.Сусол. - Вид. 3-є, доп. та уточн. - Київ: Вид-во НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2008. - 205 с. - Про І.Є.Шиманського на с.237.

Захисники Вітчизни і вихователі молоді: біографічний довідник / Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова; ред. рада: В.П.Андрущенко (гол.), М.З.Кот, Б.І.Андрусин, Є.Ф.Безродний, В.П.Бех, І.Т.Горбачук, І.І.Дробот, В.М.Синьов, О.К.Сусол, В.Т.Тимошенко, І.Б.Чорний; літ. ред.: Л.М.Стеблина, Н.І.Тарасова. - Київ: Вид-во НПУ ім.

М.П.Драгоманова,2016. - 189 с. - Про І.Є.Шиманського на с. 166-167.

Иван Евгеньевич Шиманский / В. М. Кухарь, З. И. Слєпкань, И. Ф. Тєслєнко, Н. И. Шкіль //Математика в школі. – 1982. - № 4. - С.79.

Інститут педагогіки: погляд через роки (до 75-річчя з дня заснування) / редколегія: Н.М.Бібік, О.І.Бугайов, М.І.Бурда [та ін.]. – Київ: Педагогічна думка, 2002. – 216 с. – Згадано І.Є.Шиманського на стор. 84, 176.

Історичний календар / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. 1834-2014 / авт. - упоряд. В. О. Жадько. - Київ, 2015. - 807 с.- Про І.Є.Шиманського на с. 47.

Історія і діяльність відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти : до 95-річчя Інституту педагогіки НАПН України // Фізика та астрономія в рідній школі: наук.-метод. журн. / гол. ред. М. Є. Чумак. - 2021. - №4 (155), жовтень-листопад-грудень. – С. 39-41. Згадано І.Є.Шиманського на с. 40.

Київський державний педагогічний інститут імені О. М. Горького. Історичний нарис / ред. кол.: М. І. Шкіль, (відп. ред.), Л. М. Проколієнко, Л. Ю. Кураколова, М. Я. Плющ, Д. Я. Шелухін; авт. Г. З.

Івашина, А. Г. Конфорович, Д. Ф. Ніколенко, В. Ю. Ніколаєнко, П. І. Орлик, В. З. Смаль, П. П. Хропко. – Київ : Рад. школа, 1981. – 118 с. – (Згадано про І.Є.Шиманського на стор. 52, 55, 57).

Київський державний педагогічний інститут імені О. М. Горького. 1920-1990 : історичний нарис /ред. рада: М. І. Шкіль (голова), Г. І. Волинка, Ю. П. Гудзь, П. В. Дмитренко, О. Г. Лозовицький, А. Г. Слюсаренко, І. П. Стогній; авт.: П. П. Хропко, О. Г. Лозовицький. – Київ : Рад. школа, 1990. – 201 с. – Про І.Є.Шиманського на стор. 99, 100, 104, 105.

Національний педагогічний університет імені Михайла Драгоманова : історичний нарис. 1920-2000 /ред. рада : М. І. Шкіль (голова) [та ін.]; укладачі : П. В. Дмитренко, О. Л. Макаренко. – Київ : Вид-во «Черверта хвиля», 2000. – 220 с. – (Згадано про І.Є.Шиманського на с. 115, 116).

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Історія. Сьогодення. Перспективи. 1834-2004 /автори: В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова, П. В. Дмитренко, І. І. Дробот; ред. рада: В. Андрущенко, Г. Волинка, А. Т. Авдієвський, В. П. Бех, П. В. Дмитренко, І. І. Дробот, О. С. Падалка, М. І. Шкіль; наук. ред. В. К. Майборода. – Київ: Вид-во НПУ

імені М. П. Драгоманова, Навчальна книга, 2005. – 255 с. - Бібліогр.: с. 242–253.- – Про І.Є.Шиманського на стор. 126, 130, 227.

Український державний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова: Історичний нарис. 1920–1995 / ред. рада : М. І. Шкіль (голова), П. П. Хропко, О. Г. Лозовицький [та ін.] ; авт. : П. П. Хропко, О. Г. Лозовицький. – Київ : Тов. „Толока”, 1995. - 169 с. – Про І.Є.Шиманського на стор. 83, 85, 90, 91.

Швець В. О. Шлях довжиною в 70 років /В. О. Швець // Актуальні проблеми теорії і методики навчання математики: міжнародна науково-практична конференція до 70-річчя кафедри математики і теорії та методики навчання математики НПУ імені М. П. Драгоманова, 11 — 13 травня 2017 р., м. Київ, Україна: тези доповідей. — Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. — С. 5-10.

Шиманський Іван Євгенович // Професори Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : біобібліографічний довідник 1944-2009 рр. / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; укл.: Г. І. Волинка, О. С. Падалка, Л. Л. Макаренко; ред. рада : В. П. Андрущенко, ... В. П. Бех, ...Г. І. Волинка, ...В. Б.

Євтух,... О. С. Падалка [та ін.]; за заг. ред. В. П. Андрущенко [та ін.]. – 2-е вид., доп. і перероб. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 407 с. - Про І.Є.Шиманського на с. 385-386. (Серія «Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова». - До 175-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова.

Сучасний склад кафедри математики і теорії та методики викладання математики

2008 р. Викладацький склад кафедри математики і методики викладання математики

2-й ряд: В. Г. Морачова, І. С. Соколовська, І. А. Дремова, В. Я. Забранський, В. О. Швець,
А. А. Науменко, О. П. Сазонова;

1-й ряд: С. Є. Яценко, Л. В. Тополя, С. М. Лук'янова, В. Г. Бевз, А. В. Грохольська,
О. Є. Волянська

2017 р. Члени кафедри математики і теорії та методики навчання математики з деканом

2-й ряд: С. Ю. Мазур, О. П. Сазонова, С. М. Лук'янова, М. В. Працьовитий, В. Г. Бевз,
І. С. Соколовська, А. А. Науменко;

1-й ряд: О. Є. Волянська, В. Я. Забранський, М. І. Бурда, В. О. Швець, І. А. Дремова

Іван Євгенович ШИМАНСЬКИЙ

Біобібліографічний покажчик

Упорядники – Наталія Іванівна Тарасова,
Людмила Андріївна Гончаренко
Науковий редактор – Василь Олександрович Швець
Бібліографічна редакція – Оксана Леонідівна Хархун,
Галина Іванівна Шаленко
Комп'ютерне складання - Ігор Гершевич Торлін
Михайло Безсмертний

Підписано до друку 22 вересня 2021 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Таймс. Друк офсетний.
Умовн. друк. аркушів 10,5. Облік. видав. арк. 6,41.
Віддруковано з оригіналів

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова. 01030, м. Київ, вул. Пирогова, 9.
Свідоцтво про реєстрацію № 1101 від 29.10.2002
(044) 239-30-26